

Vergaderjaar 2022–2023

36 200 XII

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (XII) voor het jaar 2023

Nr. 106

BRIEF VAN DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 7 december 2022

Op 6 september jl. heeft uw Kamer gevraagd¹ om nog in 2022 geïnformeerd te worden over het eerste deel van het vlootvervangingsprogramma, inclusief het tijdpad, de inzet op toepassing van innovatieve, kansrijke technologieën voor verduurzaming en bijbehorende budgetten en de betrokkenheid van de maritieme sector, en ook concreet zicht te geven op de volgende fase van het vlootvervangingsprogramma. Deze brief geeft hier invulling aan.

Algemeen

De Rijksrederij is onderdeel van Rijkswaterstaat (RWS) en beheert, beminst en onderhoudt schepen voor RWS en drie externe publieke opdrachtgevers (Kustwacht, Ministerie van LNV en Douane). Bijna de gehele vloot van de Rijksrederij heeft een hoge leeftijd. Vervanging en vernieuwing van de vloot van de Rijksrederij is nodig om de continuïteit van de dienstverlening te borgen en de Rijksbrede duurzaamheidsdoelstellingen te halen. In samenwerking tussen de Rijksrederij en haar opdrachtgevers wordt daarom toegewerkt naar besluitvorming over de vlootvernieuwing. Uw Kamer is hier op eerdere momenten over geïnformeerd¹.

Vlootvernieuwing deel I

Het eerstvolgende deel van de vlootvernieuwing betreft de planuitwerking en verwerving van drie series van schepen:

- a. drie Trailerbare Meetvaartuigen (TMV's) ter vervanging van enkele eigen vaartuigen en vaartuigen die nu worden ingehuurd;

¹ Kamerstuk 31 409, nr. 363, 6 september 2022, motie van de leden Stoffer en Tjeerd de Groot

¹ Kamerstuk 35 925 XII, nr. 108, 8 juni 2022

- b. negen multi-inzetbare schepen ter vervanging van negen verouderde schepen die met name worden ingezet voor visserijonderzoek/handhaving en natuurbeheer;
- c. drie multi-inzetbare schepen ter vervanging van vijf verouderde schepen die met name worden ingezet voor de markering van zeevaartroutes en incidentbestrijding.

Planning vlootvernieuwing deel I

Voor de TMV's geldt dat de gunning onlangs heeft plaatsgevonden (december 2022). Oplevering van de TMV's is deels voorzien in 2023 en deels in 2024.

Voor de multi-inzetbare schepen geldt dat de voorbereiding langer in beslag neemt. Op dit moment worden de zgn. business-cases (BC's) van beide series van schepen uitgewerkt. In de BC's worden verschillende oplossingsscenario's en varianten op hoofdlijnen in beeld gebracht. Ook wordt met de BC's inzichtelijk gemaakt wat de financiële consequenties zijn van de verschillende varianten. Op basis van de BC's kan door de opdrachtgevers een voorkeursoplossing bepaald worden. Naar verwachting zijn deze in de eerste helft van 2023 gereed. Op basis hiervan zal dan ook een oplossing gevonden worden voor dekking van de opgave, die op dit moment nog niet beschikbaar is. De Kamer verzocht om nu ook al een Plan van Aanpak te ontvangen. Dit kan echter pas worden opgesteld nadat een voorkeursoplossing bepaald is en is daarom nu (nog) niet beschikbaar.

Inzet op toepassing van innovatieve, kansrijke technologieën voor verduurzaming

Zoals ook in Kamerbrief van juli jl. gemeld is het uitgangspunt bij de vlootvernieuwing van de Rijksrederij de inzet van duurzame «proven technologies». In het tweeminutendebat Maritiem van september jl. (Handelingen II 2021/22, nr. 104, item 8) heb ik aanvullend daarop toegezegd dat ook technologieën die nog net niet als bewezen technologieën te kwalificeren zijn, maar daar wel dicht tegenaan zitten, zullen worden meegenomen in de planvorming.

Betrokkenheid van de maritieme sector

In eerdergenoemde motie werd ook gevraagd naar de wijze waarop de maritieme sector betrokken wordt bij de uitwerking van de plannen. In mijn brief van juli jl. heb ik uw Kamer hier ook over geïnformeerd, volledigheidshalve geef ik hierna nogmaals een toelichting op de betrokkenheid van de sector.

Bij zowel de nieuwbouwprojecten als bij het onderhoud van de huidige vloot wordt door Rijkswaterstaat de markt nauw betrokken bij de realisatie van de opgaven. Dit gebeurt door de markt op verschillende manieren en tijdstippen gedurende het proces te informeren of te contracteren. De gespreksonderwerpen betreffen o.a. afstemming over de inkoopstrategie en de uitwerking hiervan, maar ook op welke momenten de kennis van de markt het best ingezet kan worden. Hierbij moet gedacht worden aan bijvoorbeeld het toetsen van de haalbaarheid van een combinatie van eisen, het maken of toetsen van (voorlopige) ontwerpen, het toetsen van contractstukken en het onderzoeken van geschikte samenwerkingsvormen voor toekomstige projecten.

Het laatste afstemoverleg tussen de Rijksrederij en vertegenwoordigers van de maritieme sector heeft november jl. plaatsgevonden.

Doorkijk volgende fase vlootvervangning (deel 2)

De Rijksrederij kijkt met haar opdrachtgevers ook al vooruit naar de vlootvernieuwingsprojecten die na eerdergenoemd «deel 1» uitgevoerd moeten worden. Parallel aan de huidige uitwerking van deel 1 van de vlootvernieuwing wordt met de opdrachtgevers besluitvorming voorbereid over het volgende deel. In onderlinge afstemming hebben de opdrachtgevers reeds een voorkeursvolgorde besproken waarin de vloot vernieuwd zou moeten worden. Besluitvorming over het starten van nieuwe projecten zal naar huidige inzichten stapsgewijs plaatsvinden, ofwel per tranche van projecten net als bij de vlootvernieuwing deel 1 het geval is. Op het moment dat zicht is op financiële dekking kunnen vervolgafspraken worden gemaakt over het starten van een nieuwe tranche aan projecten. Ik zal uw Kamer daar dan ook over informeren.

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,
M.G.J. Harbers